

Aleksandra Sidło
Biblioteka Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu

Dawno, dawno temu, w odległej Galaktyce... Wizerunek bibliotek, bibliotekarzy i archiwów w świecie Gwiezdných Wojen George'a Lucasa

Streszczenie: *Kreować i zmieniać wizerunek biblioteki można na wiele sposobów — także poprzez ukazanie go w pozytywnym świetle w literaturze oraz w filmie, który zobaczą na całym świecie miliony widzów. Taką rolę pełni saga Gwiezdných Wojen stworzona przez George'a Lucasa. Zagłębiając się w zawłość fabuły, wylania się futurystyczny, ale niezwykle ciekawy obraz tak bibliotek, jak i pracujących w nich Rycerzy Jedi zwanych bibliotekarzami i archiwistami. Warto się przyjrzeć, jak funkcjonowały archiwa i biblioteki dawno, dawno temu w odległej galaktyce...*

Słowa kluczowe: *Gwiezdne Wojny, George Lucas, biblioteka, archiwum*

Każdy, kto po raz pierwszy ma kontakt z uniwersum *Gwiezdných Wojen* może czuć się zagubiony i oszołomiony. Ta wielka kreacja filmowa, literacka i cyfrowa została niezwykle szczegółowo zbudowana i opisana przez jej twórców. Czasoprzestrzeń jest zbudowana z wielu pokoleń, co dodatkowo nie ułatwia poruszania się w labiryncie wydarzeń i losów głównych postaci. Można jednak zaryzykować tezę, że prędzej, czy później każdy zetknie się w jakikolwiek sposób z tym precyzyjnie stworzonym światem, który paradoksalnie w swojej baśniowości jest niezwykle realny. Wiele elementów w nim występujących, tak przedmiotowych, jak i osobowych, ma odbicie w naszej rzeczywistości. Kreatorzy tegoż fantastycznego świata umieścili w nim również biblioteki i archiwa oraz pracujących w nich ludzi. Warto się bliżej przyjrzeć tej ciekawej, futurystycznej wizji, by zobaczyć, czy i jak bardzo odbiega ona od naszych wyobrażeń ziemskich bibliotek przyszłości.

Gwiezdne Wojny od wielu już lat są ikoną popkultury. Saga ta jest najlepiej rozpoznawalnym produktem filmowym i literackim z gatunku *space opera*. W jej skład wchodzi nie tylko filmy George'a Lucasa, ale także serial telewizyjny, książki, komiksy, planszowe gry fabularne oraz gry komputerowe, czyli wszystkie oficjalnie licencjonowane materiały poza filmową trylogią. Motywem przewodnim jest odwieczna walka dobra (reprezentowanego przez Republikę, Demokrację, Zakon Rycerzy Jedi) ze złem (reprezentowanym przez siły Imperium i Sithów). Akcja całej sagi obejmuje wiele lat i wiele pokoleń (wyjątkiem jest wersja filmowa, która obejmuje wyłącznie dwa pokolenia). Manewrowanie czasowe wśród gąszczu wielu wątków, konfliktów zbrojnych oraz przeżyć bohaterów może nastroczać pewne trudności. Dlatego przy opisie bibliotek i archiwów świadomie pominięto ten aspekt.

Głównym kreatorem, pomysłodawcą i wykonawcą projektu *Gwiezdne Wojny* jest George Lucas. Pierwsze zarysy fabuły zostały naszkicowane przez niego w roku 1977. Wizja galaktycznego świata rozrastała się w tempie ekspresowym, powiększając się o nowe postacie, wydarzenia, konflikty. Zaczęła żyć własnym życiem, wykreowała specyficzną społeczność. Precyzja, z jaką świat ten został zbudowany, jest zaskakująca. Tym bardziej cieszy fakt, że nie tylko nie pominięto (ale szczegółowo opisano) biblioteki i archiwum, uznając, iż są one niezbędne dla głównych bohaterów

tej epickiej sagi. Placówki te spełniały bardzo ważne zadania, nie tylko wynikające z ich podstawowej działalności, a zakres ich działań zmieniał się w zależności od rozwoju wydarzeń.

Wielka Biblioteka Jedi

Biblioteka Jedi powstała zaraz po wielkiej wojnie podprzestrzennej (między siłami Republiki wspieranymi przez Rycerzy Jedi a Sithami) z inicjatywy Mistrza Jedi Odana-Urra, którego śmiało można uważać za jednego z najważniejszych archiwistów w całej sadze. Mistrz założył bibliotekę, z której korzystały obecne oraz przyszłe pokolenia Rycerzy Jedi.

Biblioteka na Ossusie łączyła funkcjonalność z oszczędną architekturą. Nad całym kompleksem górowały cztery wieże, z których każda zawierała materiały dotyczące innego okresu historii galaktyki: przed wynalezieniem hipernapędu, przed powstaniem Republiki, wczesnej Republiki i współczesnej Republiki. Sam Odan-Urr opracował system kategoryzacji dla ogromnej liczby dokumentów. Były one przechowywane w oddzielnych sekcjach w zależności od wieku i wagi każdego z nich.

Przez tysiąc lat biblioteka była największym zbiorem wiedzy i informacji, gromadzonym przez wiele pokoleń. Wśród zbiorów znajdowały się: zwoje, książki, artefakty i holocrony. Te ostatnie były szczególnie cenne. Holocron to niewielkie urządzenie służące do przechowywania dźwięku i obrazu, zazwyczaj możliwe do uruchomienia tylko przez osoby posługujące się Mocą, czyli Rycerzy Jedi i Sithów. W holocronach były zawarte ważne informacje, dzięki którym Rycerze Jedi mogli uczyć konkretnych postaw życiowych czy przekonywać do danej filozofii. Informacje w nich zawarte były rozmaite: od danych historycznych czy doktrynalnych, poprzez plany okrętów kosmicznych i gwiazdne mapy, na przepowiedniach kończąc. W bibliotece istniały również materiały zawierające wiedzę starożytną i były przechowywane na tradycyjnych papierowych zwojach.

Wielu Mistrzów Jedi przybywało do biblioteki, by poszerzyć swoje wiadomości, często biorąc ze sobą swoich uczniów. W ten sposób przy bibliotece powstało (nieoficjalne) centrum szkoleniowe. Koniec Wielkiej Biblioteki Jedi nastąpił niespodziewanie, a zapoczątkowało go smutne wydarzenie — śmierć jej założyciela — mistrza Odana-Urra. Mistrz został pokonany przez Exara Kuna, byłego Rycerza Jedi, który przeszedł na Ciemną Stronę Mocy, stając się mrocznym Lordem Sithów. Cztery lata później uczniowie Exara Kuna doprowadzili do eksplozji supernowej, której fala uderzeniowa zdewastowała powierzchnie Ossusa i prawie całkowicie zrujnowała bibliotekę. Główny kompleks biblioteczny został doszczętnie zniszczony, a zgromadzone zbiory zaginęły bezpowrotnie. To, co zdołano uratować, przeniesiono na stację Exis (byłą jednostkę górniczą, dostosowaną do przechowywania ocalałych z Ossusa zbiorów). Ocalałe artefakty, zwoje, książki dały początek Archiwum Jedi stworzonemu na planecie Coruscant — będącej stolicą Republiki. Niestety większa część zbiorów, w tym cenne holocrony zostały przejęte przez Sithów i Exara Kuna. Wielka Biblioteka Jedi przestała istnieć.

Biblioteka na Ossusie raz jeszcze odegrała ważną rolę cztery tysiące lat po jej zniszczeniu. Mistrz Jedi Luke Skywalker dotarł do ruin, dokładnie je przeszukał i odkrył

kolejne artefakty, które okazały się niezwykle pomocne podczas odbudowywania potęgi Zakonu Rycerzy Jedi i trafiły do archiwum na Coruscant.

Veeshas Tuwan

Wyznawcy Ciemnej Strony Mocy — Sithowie zamieszkiwali swoje Imperium zlokalizowane w Zewnętrznych Rubieżach (obejmujące bardzo dużą liczbę nierozpoznanych jeszcze systemów), które jednak zostało całkowicie zniszczone podczas wielkiej wojny nadprzestrzennej. W skład tego regionu Galaktyki wchodziły dwie planety, na których Sithowie zbudowali swoje biblioteki: Arkania oraz Ziost.

Ziost była planetą pogrążoną w ciemnościach. Znajdowała się daleko od znanych i rozwiniętych części galaktyki, dlatego stała się świetnym centrum rozwoju umiejętności władania Ciemną Stroną Mocy — charakterystyczną dla Sithów. Funkcjonująca tam biblioteka stanowiła cenne źródło nauki dla Lordów Sith.

Arkania to przeciwieństwo planety Ziost. Była pokryta tundrą, bogata w diamenty i inne cenne minerały. Pomimo mroźnego klimatu, właśnie tam Sithowie zbudowali swoją największą bibliotekę — Veeshas Tuwan. Biblioteka ukryta dzięki czarom Sithów nie mogła zostać odnaleziona przez niepowołanych ludzi. Była to ogromna skarbnica wiedzy o Sithach oraz Ciemnej Stronie Mocy. Ale nie tylko, Lordowie Sith prowadzili w ukrytych komnatach eksperymenty z magią oraz studiowali płatnerstwo alchemiczne (związane z produkcją mieczy świetlnych). Biblioteka przez tysiące lat urosła do takich rozmiarów, że nikt właściwie nie mógł w niej znaleźć tego, czego szukał. Została zniszczona w wielkiej wojnie nadprzestrzennej, gdy w tym właśnie celu na Arkanie przybyli Mistrzowie Jedi. Ocalałe zbiory zostały przeniesione do Archiwum Jedi na Coruscant.

Telosiańska Akademia Jedi

Akademia została założona przez zasiadającą w Radzie Jedi mistrzynię Atris na planecie Telos IV. Nie była biblioteką ani archiwum, ale na jej terenie znajdowały się niezwykle cenne zbiory Jedi — artefakty i holocrony (w tym bardzo niebezpieczne holocrony Sithów, które zawierały wiedzę o Ciemnej Stronie Mocy), a które Atris próbowała ocalić od zniszczenia. Niestety, bohaterka uległa mocy Ciemnej Strony, a po przegranej przez Rycerzy Zakonu Jedi bitwie, zwycięstwie Sithów i zniszczeniu planety Telos IV, Atris opuściła zakon, porzucając zgromadzone zbiory. Zostały one zabrane ze zniszczonej akademii przez historyka Jedi — była towarzyszkę Atris — Briannę i przeniesione do archiwum na Coruscant.

Biblioteka na Csilli

Biblioteka na Csilli to placówka niezwykła, gdyż znajdowała się w stolicy Nieznanych Regionów, na zimnej planecie pokrytej lodowcami. Była to ogromna, podziemna biblioteka zawierająca informacje o niemal każdej planecie, księżycach i układach gwiazd. Znajdowała się pod lodem, aby zbiory były jak najbliżej jądra planety, ograniczając w ten sposób ryzyko zniszczenia przez burze śnieżne.

Chu'unthor

Chu'unthor to nazwa statku kosmicznego, którego dowódcą był mistrz Yoda. Na jego pokładzie znajdowała się ogromna biblioteka zawierająca szereg tekstów spisanych przez Mistrzów Jedi. Podczas poważnej awarii statek musiał lądować na planecie Dathomira. Po zaciętej walce między załogą statku a mieszkającymi na Dathomirze Czarownicami (potomkiniami byłej członkini Zakonu Jedi — Allayi), rozbitkowie musieli opuścić planetę, pozostawiając większą część zbiorów biblioteki. Przed odejściem Yoda poprosił o przekazanie księgozbioru młodemu rycerzowi Jedi, który w tym celu miał przybyć na Dathomirę. Tak też się stało i wiele lat później zbiory trafiły w ręce Luke'a Skywalkera. Dzięki zawartym w holoksiążkach informacjom udało mu się odbudować Zakon Jedi.

Archiwum Jedi

Archiwum mieściło się w Świątyni Jedi. Była to skarbnica wiedzy uzupełniana przez Zakon Jedi przez tysiąclecia, gromadząca i systematyzująca informacje. Archiwum było otwarte każdego dnia o każdej godzinie i dla każdego Rycerza Jedi poszukującego informacji. W skład kompleksu Archiwum Jedi wchodziły:

1. Archiwum właściwe — zawierające holoksiążki,
2. Laboratoria diagnostyczne,
3. Wieża Wiedzy Elementarnej — zawierająca holocrony Jedi (oraz holocrony Sithów — o których wiedziała tylko Rada Jedi).

Holoksiążki były najpopularniejszą formą gromadzonych w archiwum zbiorów, a ich liczba była oszałamiająca. Zawierały informacje z przeróżnych dziedzin oraz osobiste dzienniki zmarłych lub poległych Rycerzy Jedi. Umożliwiały przeglądanie zawartości w trójwymiarze oraz dawały możliwość wyszukiwania konkretnych tematów. Najprawdopodobniej ich zawartość była podłączona do centralnego komputera Archiwum Jedi. Wiele z gromadzonych holoksiążek pochodziło ze zniszczonej Akademii na Telos IV oraz Wielkiej Biblioteki Jedi na Ossusie. Holocrony pełniły głównie funkcję pewnego rodzaju kronik, dokumentujących historię i rozwój tak Sithów, jak i Jedi. Trafiając w niepowołane ręce, mogły stanowić niezwykle niebezpieczną broń dla obu stron. Wygląd archiwum był równie imponujący jak cała świątynia. W centrum znajdowała się wielka rotunda z bazą danych używaną przez głównego bibliotekarza. Korytarze oraz hol główny zdobiły popiersia przedstawiające najbardziej znamienitych Mistrzów Jedi oraz popiersia Straconej Dwudziestki — jedynych Jedi, którzy dobrowolnie opuścili zakon, nie występując przeciwko niemu. Filmowe przedstawienie Archiwum Jedi to cyfrowa rekonstrukcja Long Room w Trinity College Library w Dublin.

Rys. 1. Archiwum Jedi na Coruscant.

Źródło: *Jedi Archives*. W: *Wookieepedia* [on-line]. [Dostęp 01.03.2012]. Dostępny w World Wide Web: http://starwars.wikia.com/wiki/Jedi_Archives.

Rys. 2. Trinity College Library, Dublin.

Źródło: *The Photography of Ahmet Ertug* [on-line]. [Dostęp 01.04.2012]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.ahmetertug.com/index-gallery-arch-libraries.html>

Archiwiści (bibliotekarze) stanowili personel Świątyni Jedi. Zarządzała nimi Jocasta Nu przy pomocy bibliotecznego droida analitycznego Espe (czyli SP-4), natomiast Wieżę Wiedzy Elementarnej opiekował się Astaal Vilbum. Archiwum przestało istnieć pod koniec Wojny Klonów, a cała jego zawartość wpadła w ręce przedstawicieli Ciemnej Strony Mocy. Główna Archiwistka Jedi — Jokasta Nu zanim została zgładzona przez Dartha Vadera, zniszczyła wiele zasobów Archiwum Jedi, chroniąc je w ten sposób przed przejściem przez Sithów. Wszystko, co przetrwało, zostało przeniesione do tajnych magazynów należących do imperatora Palpatine'a, zlokalizowanych w Pałacu Imperialnym oraz na innych planetach do niego należących.

Bibliotekarze

Wśród Rycerzy Jedi szczególną rolę pełnili Opiekunowie Wiedzy. Mogli oni specjalizować się w trzech subdyscyplinach jako historycy, archiwiści oraz bibliotekarze. Historycy nazywani inaczej kronikarzami — archiwizowali i zbierali informacje związane w jakikolwiek sposób z Zakonem Jedi z myślą o kolejnych pokoleniach. Archiwiści byli odpowiedzialni za tłumaczenie, kopiowanie, przechowywanie nowych tekstów

dodawanych do zbiorów. Podróżowali po całej Galaktyce w poszukiwaniu nowych zbiorów. Bibliotekarze opiekowali się zbiorami wszystkich bibliotek i archiwów należących do Jedi, zlokalizowanych w Galaktyce. Katalogowali je, odświeżali, ale przede wszystkim kontrolowali dostęp do nich, redukując zagrożenie dostępu przez niepowołane osoby. Zadania podejmowane przez historyków, bibliotekarzy i archiwistów częściowo pokrywały się, a ich funkcje niekiedy łączyły się. Cechę wspólną stanowiły również niezrównane pokłady cierpliwości, jakie musiały wykazać osoby predestynujące do zostania Opiekunem Wiedzy. Szaty, które nosili były również podobne. Standaryzacja stroju nie była obowiązkowa, ale podkreślała dobitnie funkcję, jaką spełniali w Zakonie Jedi oraz symbolizowała ich zamiłowanie do nauki i wiedzy.

Rys. 3. Jedi historian robe.

Źródło: Jedi historian robe. W: *Wookieepedia* [on-line]. [Dostęp 01.03.2012]. Dostępny w World Wide Web: http://starwars.wikia.com/wiki/Jedi_historian_robe.

Tytuł Głównego Bibliotekarza Jedi nosił mistrz, który aktualnie zarządzał archiwum zlokalizowanym w Świątyni Jedi. Miał on osobiste komnaty przylegające bezpośrednio do archiwum, z których mógł nadzorować tą przestrzeń. Wśród Mistrzów Jedi pełniących funkcję Opiekunów Wiedzy — zasłużonych historyków, archiwistów i bibliotekarzy znaleźli się:

1. Barra-Rona-Ban — Główny Bibliotekarz Jedi w Świątyni Jedi. Jego prywatna kwatera była pełna dzienników, notatników, znajdował się w niej również terminal umożliwiający bezpośredni dostęp do archiwum.
2. Gnost-Dural — strażnik Archiwum Jedi. Jemu Rada Jedi poleciła uporządkować wydarzenia wielkiej wojny galaktycznej oraz stworzyć holonagrania do archiwum. W czasie swojej pracy dokonał wielu odkryć rzucających nowe światło na historię wielkiej wojny, a które później służyły jako podstawa do tworzenia Wielkiej Biblioteki Jedi.
3. Odan-Urr — wybitny archiwista i założyciel Wielkiej Biblioteki Jedi na Ossusie. W młodości większość czasu spędzał na tej planecie, gdzie dokładnie studiował historię Jedi i Sithów. Wiele lat później podczas walki z Ciemnym Lordem Nagi Sadową usłyszał od swojego mentora, że zostanie Wielkim Mistrzem Je-

di, który zgromadzi olbrzymie zbiory ksiąg i holocronów. Dlatego po wojnie na planecie Ossus założył bibliotekę. Przez ponad 600 lat zbierał zwoje, księgi, holoksiążki i holocrony, opisywał je i porządkował. Dzięki niemu biblioteka stała się ogromną skarbnicą wiedzy. Odan-Urr nigdy nie pozbywał się zbiorów. Uważał, że nawet wiedza na temat Ciemnej Strony powinna trwać, bo może nadejść dzień, w którym będzie można ją wykorzystać. Jednak zbiory te bezpośrednio przyczyniły się do jego śmierci. Mroczny Lord Sithów Exar Kun chcąc zdobyć niezwykle cenny holocron Sithów, napadł na bibliotekę i zgładził Głównego Archiwistę Jedi. Tym samym spełniła się przepowiednia mówiąca, że Odan-Urr umrze pośród ksiąg. Był uważany za jednego z najbardziej wpływowych archiwistów-bibliotekarzy w historii całego Zakonu Jedi.

4. Dorak — był kronikarzem Jedi na planecie Dantooine, wiedział wiele o historii zakonu. Poza nadzorowaniem archiwum zajmował się szkoleniem uczniów oraz pomagał w wyborze ścieżki duchowej dla młodych adeptów. Trenował na swojego następcę istotę humanoidalną pochodzącą z rasy Twi'lek — Deesrę Luur Jadę, przekazując jej całą swoją wiedzę. Opiekował się archiwum aż do jego zniszczenia oraz unicestwienia całej enklawy Jedi na Dantooine.
5. Kreia i Atris — Kreia była niewidomą mistrzynią Jedi i pełniła w zakonie funkcję strażniczki i opiekunki archiwum. Wyszkoliła wielu rycerzy Jedi, jednak sama wpadła w sidła Ciemniejszej Strony Mocy, przyjmując imię Darth Trayi. Jako swoją następczynię i dziedziczkę mocy wytypowała inną archiwistkę — Atris, opiekunkę Akademii Jedi na Telos IV, którą również przeciągnęła na Ciemną Stronę. Zanim jednak do tego doszło, mistrzyni Atris sprowadziła na Telos IV wiele cennych artefaktów Jedi i holocronów Sithów.
6. Jocasta Nu — była głównym bibliotekarzem w Archiwum Jedi. W czasach swojej młodości była archeologiem, potem zasiadała w Radzie Jedi, aż została mianowana kierownikiem biblioteki zakonu. Zajmowała to stanowisko przez 30 lat — aż do swojej śmierci. Podczas pracy w bibliotece zdobyła bardzo dużą wiedzę na temat Galaktyki. W okresie wojny klonów do pracy w bibliotece Jocaście przydzielono młodą padawanek Ashoka Tano, która miała za zadanie chronić holocrony przed kradzieżą. Jocasta Nu zginęła z rąk Dartha Vadera, podczas Wielkiej Czystki Jedi przeprowadzonej przez Sithów.
7. Brianna, Mical i Tionna — to bibliotekarze, którzy odegrali mniejszą rolę, ale nierzadko ryzykowali własnym życiem w obronie zbiorów bibliotek i archiwów. Brianna przeniosła artefakty i holocrony zgromadzone w Telosiańskiej Akademii Jedi na planecie Telos IV do archiwum na Coruscant. Mical zajmował się poszukiwaniem zaginionych artefaktów na planecie Dantooine. Tionna została wyszkolona przez Luke'a Skywalkera i osiadła w Prakseum jako historyk Jedi. Ostatecznie prowadziła Akademię Jedi na Ossusie.

W filmie i w literaturze

W filmowych wersjach (telewizyjnej i fabularnej) można było zobaczyć dwa ciekawe wydarzenia związane bezpośrednio z Archiwum Jedi.

W pierwszej odsłonie Ashoka Tano — młoda padawanek przydzielona do pomocy Głównemu Bibliotekarzowi Jedi w archiwum, czyli mistrzyni Jocaście Nu miała ogromny problem związany ze zgubieniem swojego miecza świetlnego. Mistrzyni poradziła jej udać się do biblioteki, gdyż w niej najczęściej przebywał sędziwy Mistrz Jedi — Tera Sinube (specjalista od spraw kryminalnych), który pogłębiał swoją wie-

dzę, a kiedy tego nie robił po prostu sobie w bibliotece drzemał. Rezultatem tego spotkania było odnalezienie zgubionej broni oraz wiedza przekazana młodej adeptce nauki Jedi¹.

Drugi epizod podważał niejako wiarygodność danych przechowywanych w archiwum. Mistrz Jedi Obi-Wan Kenobi przyszedł do archiwum w poszukiwaniu konkretnej planety, z której pochodziła znaleziona przez niego broń. Niestety, mimo poszukiwań wśród holoksiążek i holocronów nie znalazł jej w żadnym układzie. Zwrócił się więc o pomoc do Głównego Bibliotekarza Jedi, dodając jednocześnie, że zbiory archiwum chyba nie są kompletne. Jokasta Nu — pełniąca funkcję archiwisty — po zapoznaniu się z danymi stwierdziła, że jeśli poszukiwany obiekt nie jest zarejestrowany w archiwum, po prostu nie istnieje. Jedynie mistrz Yoda dopuszczał do świadomości fakt, że poszukiwana planeta została wykasowana z pamięci archiwum przez innego rycerza Jedi (gdyż tylko oni mieli takie uprawnienia). Odkrył również, że z archiwum wykasowano informacje o 30 innych systemach planetarnych. Sytuacja ta wyraźnie pokazuje rangę i znaczenie archiwum. Dane w nim przechowywane uznawano za kompletne i zawierające wszelkie informacje potrzebne Rycerzom Zakonu².

Natomiast w literaturze związanej z sagą *Gwiezdných Wojen* można znaleźć opisy pokazujące, w jaki sposób adepci tak Ciemnej, jak i Jasnej Strony Mocy korzystali ze zbiorów zgromadzonych w bibliotekach i archiwach: Kiedy nie uczył się od Mistrzów, zaszywał się w bibliotece, studiując dawne zapisy [...] Uważał je za fascynujące. Wiele ze zwojów stanowiło historyczne źródła opisujące dawne bitwy lub sławiące czyny wielkich Lordów Sithów [...] Każdy taki zapis można było — i należało — traktować jako coś, czym był w istocie: drobną częścią o wiele większej układanki, wskazówki wiodącą do znacznie szerszej wiedzy. Archiwa uzupełniały to, czego dowiadywał się od Mistrzów³.

Biblioteka Ossus

W polskim świecie wirtualnym istnieje jeszcze jedna biblioteka, w której swoje miejsce mają wszystkie już wcześniej wymienione — to Biblioteka Ossus (<http://ossus.pl>⁴). Jest to największa polska internetowa encyklopedia *Gwiezdných Wojen*. Powstała w 2006 r. dzięki zawarciu porozumienia między portalami poświęconymi informacjom o sadze oraz czynnie działającymi organizacjami fanów na terenie Polski. Jest to projekt siostrzany innych portali dotyczących *Star Wars* (Gwiezdných Wojen) na świecie, np. Wookipedii. Celem projektu, zrodzonego ze współpracy największych polskich portali internetowych o tematyce *Star Wars*, jest gromadzenie i uzupełnianie wiadomości z zakresu nieustannie rozrastającego się uniwersum *Gwiezdných Wojen*. Zasoby biblioteki zawierają dane z wszelkich dziedzin powiązanych z wszechświatem wykreowanym przez G. Lucasa — zarówno pochodzące ze źródeł oficjalnych, dotyczące jego elementów, jak i na temat twórców owego wszechświata, a także działalności i dokonań fanów. Raz jeszcze *Gwiezdne Wojny* wykreowały bibliotekę, tym razem nam współczesną a jednak nadal nierozzerwalnie związaną z tym fantastycznym światem.

¹ *Star Wars. The Clone Wars: Lightsaber Lost: serial* [film]. Reż. Giancarlo Volpe. USA, 2008.

² *Gwiezdne Wojny II: Atak Klonów* [film]. Reż. George Lucas. USA, Cop. 2002.

³ KARPYSZYN, D. *Droga zagłady*. Wyd. 2. Warszawa: Wydaw. Amber, 2012, s. 82–83.

⁴ Odesłanie do strony internetowej przedstawia wersję aktualną w dn. 31.03.2012 r.

Świat *Gwiezdnych Wojen* jest wyjątkowy i niepowtarzalny. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że kiedy raz pozna się jego tajemnice, zostanie się fanem tej wielkiej epickiej sagi na długi czas. Świat ten to również nieustanna walka dobra ze złem, w której ciekawą rolę odgrywają właśnie bibliotekarze, archiwiści i historycy. To właśnie oni bez względu na to, czy stali po Ciemnej (Sithowie) czy Jasnej (Jedi) Stronie Mocy byli przede wszystkim Opiekunami Wiedzy, którą gromadzili dla przyszłych pokoleń w archiwach, bibliotekach, świątyniach. Opieka nad zbiorami była dla nich misją, zaszczyceniem, pasją. Bronili ich za wszelką cenę — nawet za cenę utraty życia. Ten niezwykle pozytywny wizerunek bibliotekarzy można zobaczyć w filmach, serialach, grach oraz w książkach i komiksach, które składają się na sagę *Gwiezdnych Wojen*. Cieszy to tym bardziej, że i starsze i młodsze pokolenia fanów (których na całym świecie nie brakuje) mogą zobaczyć, że zawód ten jest nie tylko interesujący, ale także potrzebny, a wręcz niezbędny dla dobrego funkcjonowania świata istniejącego dawno, dawno temu w odległej Galaktyce....

Bibliografia:

1. ANDERSON, K.J. *Ilustrowany przewodnik po chronologii Gwiezdnych Wojen*. Warszawa: Wydaw. Amber, 2000. ISBN 83-7245-521-X.
2. ANDERSON, K.J., MOESTA, R. *Oblężenie Akademii Jedi*. Warszawa: Wydaw. Amber, 1998. ISBN 83-7169-716-3.
3. *Biblioteka Ossus* [on-line]. [Dostęp 01.03.2012]. Dostępny w World Wide Web: http://ossus.pl/biblioteka/Biblioteka_Ossus.
4. DENKER, O. „*Gwiezdne wojny*”, jak powstawała kosmiczna trylogia. Poznań: In Rock Music Press, 1997. ISBN 83-86365-12-9.
5. *Gwiezdne Wojny I: Mroczne Widmo* [film]. Reż. George Lucas. USA, Cop. 2002.
6. *Gwiezdne Wojny II: Atak Klonów* [film]. Reż. George Lucas. USA, Cop. 2002.
7. *Gwiezdne Wojny III: Zemsta Sithów* [film]. Reż. George Lucas. USA, Cop. 2005.
8. *Gwiezdne wojny: Wojny klonów* [serial]. Reż. Dave Filoni. USA, 2008.
9. Jedi historian robe. W: *Wookieepedia* [on-line]. [Dostęp 01.03.2012]. Dostępny w World Wide Web: http://starwars.wikia.com/wiki/Jedi_historian_robe.
10. Jedi Archives. W: *Wookieepedia* [on-line]. [Dostęp 01.03.2012]. Dostępny w World Wide Web: http://starwars.wikia.com/wiki/Jedi_Archives.
11. KARPYSZYN, D. *Droga zagłady*. Wyd. 2. Warszawa: Wydaw. Amber, 2012. ISBN 978-83-241-4171-5.
12. KARPYSZYN, D. *Dynastia Zła*. Warszawa: Wydaw. Amber, 2010. ISBN 978-83-241-3655-1.
13. KARPYSZYN, D. *Zasada dwóch*. Warszawa: Wydaw. Amber, 2010. ISBN 978-83-241-3634-6.
14. LEWIS, A.M. *Ilustrowany przewodnik po rasach obcych istot wszechświata gwiezdnych wojen*. Warszawa: Wydaw. Amber, 2002. ISBN 83-7245-821-9.
15. MANGELS, A. *Ilustrowany przewodnik po postaciach Gwiezdnych Wojen*. Warszawa: Wydaw. Amber, 1999. ISBN 83-7169-951-4.
16. REYNOLDS, W.D. *Star Wars. Atak klonów. Słownik obrazkowy*. Warszawa: Egmont Polska, Cop. 2002. ISBN 83-237-1592-0.
17. SLAVICSEK, B. *Przewodnik encyklopedyczny*. Warszawa: Wydaw. Amber, 1998. ISBN 83-7169-733-3.
18. SMITH, B. *Ilustrowany przewodnik po broniach i technice Gwiezdnych Wojen*. Warszawa: Wydaw. Amber, 1998. ISBN 83-7245-302-0.
19. SMITH, B. *Ilustrowany przewodnik po statkach, okrętach i pojazdach Gwiezdnych Wojen*. Warszawa: Wydaw. Amber, 1998. ISBN 83-7169-898-4.
20. STACKPOLE, M.A. *Ja, Jedi*. Warszawa: Wydaw. Amber, 2000. ISBN 83-7245-294-6.
21. *Star Wars. The Clone Wars: Lightsaber Lost: serial* [film]. Reż. Giancarlo Volpe. USA, 2008.
22. STOVER, M. *Zemsta Sithów*. Warszawa: Wydaw. Amber, 2005. ISBN 83-241-2126-9.
23. *The Photography of Ahmet Ertug* [on-line]. [Dostęp 01.04.2012]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.ahmetertug.com/index-gallery-arch-libraries.html>.

24. WALLACE, D., HUGES, B., VIGIL, T. *Ilustrowany przewodnik po robotach i androidach Gwiezdnych Wojen*. Warszawa: Wydaw. Amber, 2000. ISBN 83-7245-489-2.
25. WALLACE, D. *Ilustrowany przewodnik po planetach i księżycach Gwiezdnych Wojen*. Warszawa: Wydaw. Amber, 1999. ISBN 83-7245-035-8.

Sidło, A. Dawno, dawno temu, w odległej Galaktyce... Wizerunek bibliotek, bibliotekarzy i archiwów w świecie Gwiezdnych Wojen George'a Lucasa. W: *Biuletyn EBIB* [online] 2012, nr 4 (131), *Biblioteki w literaturze i filmie* [Dostęp: 21.05.2012] Dostępny w World Wide Web:
http://www.nowyebib.info/images/stories/numery/131/131_sidlo.pdf. ISSN 1507-7187.